

De druk op het functioneren van MC-leden

Voor veel medewerkers van Defensie wordt het jaar 2013 het jaar van de waarheid. Na anderhalf jaar komt er eindelijk duidelijkheid omtrent hun positie. Voor velen geldt dat zij al weten, dan wel denken te weten wat hun te wachten staat, omdat zij al inzage hebben gehad in één van de voorversies van het concept Voorlopig ReorganisatiePlan (cVRP). De onderhandelingen naderen het einde en met spanning wordt er op de adviezen van de MC gewacht.

(Oneigenlijke) druk op medezeggenschap

Voor veel beleidsvoornemens geldt dat het overleg met de medezeggenschap in de eindfase is gekomen. De medezeggenschap heeft veelal met pre-adviezen zijn eerste oordeel over de conceptplannen geveld. Met het pre-advies in de hand kan de projectleider weer aan de slag. Dit iteratieve proces heeft zijn tijd nodig. Tijd waarvan niet iedereen van mening is dat die voor handen is. Het gevolg is dan dat vanuit de organisatie de medezeggenschap onder druk wordt gezet. De van te voren ingeschatte mijlpalen moeten immers worden gehaald. Het gevolg van deze werkwijze is dat vanuit het veld de eerste signalen van medezeggenschappers worden ontvangen met de boodschap dat die zich onder te grote druk voelen worden gezet.

Enkele voorbeelden:

1. In het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD) is in art. 20 opgenomen dat medezeggenschappers gedeeltelijk worden vrijgesteld van dienst ten behoeve van MC-werkzaamheden. In de praktijk kan dit leiden tot spanning op de werkvloer. Immers, de voor de dienst beschikbare uren worden minder, met als gevolg dat ook het takenpakket moet worden bijgesteld. De

spanning die hierdoor op de afdeling ontstaat kan een reden zijn voor een lijnmanager om de MC'er aan te spreken op het feit dat deze te veel tijd steekt in zijn MC-taken. Dit kan vervolgens een reden zijn dat betrokkene zich terugtrekt als MC'er.

2. Een andere subtiel voorbeeld van het onder druk zetten is het niet serieus nemen van de medezeggenschap. De projectleider laat duidelijk blijken dat alleen hij/zij inzicht heeft in het grote plaatje. De MC-leden worden er fijntjes op gewezen dat ze het niet begrijpen en dat er van hun wordt verwacht dat ze tekenen bij het kruisje.
3. De ergste vorm van onder druk zetten is het tussen neus en lippen door wijzen op het feit dat een MC'er zich in een positie bevindt dat hij/zij niet zeker is van zijn baan.

Verantwoordelijkheid medezeggenschap

Afhankelijk van de stressbestendigheid van de medezeggenschap zal er met de door de werkgever opgelegde druk worden omgegaan. Maar, voor alle MC'en geldt dat zij uiteindelijk verantwoording aan de achterban zullen moeten afleggen. De medezeggenschap is de vertegenwoordiging van het personeel. Zij moet de taken/middelen-discussie met de werkgever voeren. Als zij een positief advies afgeeft moet zij het gevoel hebben dat na de omklapdatum de opge-

legde taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Dat is het enige dat telt.

1. Men zit niet in de medezeggenschap om het 'eigen hachje' veilig te stellen
2. Het proces moet zorgvuldig worden doorlopen. Er kan en mag niet worden vooruitgelopen op eventuele nieuwe electorale ontwikkelingen bij Defensie.

Leiderschap

Er wordt vaak gesteld dat 'onder druk alles vloeibaar wordt'. Maar de vraag is of deze natuurkundige wet bijdraagt tot een goed en zorgvuldig verloop van het MC-proces. Zijn Defensie en haar personeel er bij gebaat wanneer onder zware druk tot een eindresultaat wordt gekomen waarvan je van te voren al kunt inschatten dat het niet (optimaal) gaat werken. Dit laatste zal tot gevolg hebben dat er geen draagvlak is bij de eenheid die de werkzaamheden moet uitvoeren, met alle gevolgen van dien voor de motivatie van het personeel. Het is daarom van groot belang dat zowel de projectleiders als de MC-vertegenwoordigers leiderschap tonen. Beiden moeten in de gelegenheid worden gesteld hun eigen rol te spelen zonder dat er oneigenlijke druk op het proces wordt gezet, of dat men persoonlijk belang laat prevaleren. Het gaat tenslotte om het gezamenlijke belang: Is Defensie straks nog in staat haar taken uit te voeren? ■